

قیمت سکه از مرز ۵۴ میلیون تومان گذشت!

J A M A L

تور و امام حسین

درباره نیمرو خوردن در قهوه‌خانه

یکی از خوشی‌های زندگی ام نیمرو خوردن در قهوه‌خانه‌هاست. هر کجای ایران که باشم می‌گردم و اصل جنس را پیدایم کنم و بساط این عیش را فراهم می‌کنم. نیمرو خوردن آداب خودش را دارد. منظوم تخم‌مرغ و اسکرملر در کافه و هتل نیست، منظوم دقیقاً نیمرو آن هم در ظرف رویی (روچی) است که وقتی وارد قهوه‌خانه می‌شوی دود چشمت را بسوزاند و بوی قلیان برآید. می‌دانم ممکن است فضای قهوه‌خانه به مذاق عده‌ای خوش نشیند. یک پله بالاتر می‌دانم ممکن است قهوه‌چی استکان و تعلیقی و ظرف رویی را درست و درمان نشنود و آب نکشد. حتی می‌دانم که ممکن است صدای موبایل و بحث‌های بی‌سروته اعصاب‌تان را خرد کند... اما روزی از همین روزها در یکی از قهوه‌خانه‌های تهران اتفاقی افتاد که به صد تجربه در کافه... می‌آزید. نشسته بودم توی قهوه‌خانه، به قهوه‌چی گفتیم دو تا نیمرو، عسلی، عسلی باشه. چپ‌چپ نگاهم کرد و با دستمال گوشه گاز را پاک کرد. بدون اینکه چیزی بگوید با سری به نشان تایید تکان دهد تابه را روی گاز گذاشت و روغن آفتاب‌گردان را با دست و دلبازی توی تابه ریخت. روغن داشت داغ می‌شد که وسط قهوه‌خانه دعوا بالا گرفت. یک طرف دعوا قلیان توی دستش را به لبه میز تا شیشه‌اش شکسته شود و کابری جدیدی پیدا کند. آن دیگری از توی جورابش تیزی دسته زنجوش را بیرون کشید... روغن توی تابه به جلاز و ولز افتاده بود که یک طرف دعوا حمله را شروع کرد. قهوه‌چی در نهایت آرمش با دست راست تخم‌مرغ را گوشه گاز شکاند و بلند داد زد: تور و امام حسین بس کنید. این جمله را که گفت انگار کن موسایی عمایش را به نیل زده باشد. چاقو غلاف شد و قلیان شکسته روی زمین افتاد. این روزها که دوباره خبر آمد قرار است رفقای ما را به زندان ببرند خدا خدایم کنم یک قهوه‌چی، یک رئیس‌جمهور، یک رئیس قوه... پیدا شود و بلند داد بزند تور و امام حسین بس کنید.

امیر جدیدی

روزنامه‌نگار و عکاس

بول کشور تمام شده است

سیدمرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه شهید چمران اهواز درباره ریشه مشکلات مورد اشاره رئیس‌جمهور به «هم‌میهن» گفت: «در کشور ما تولید، راه اقتصادی و معیشت مردم جزو اولویت نیست. ما در تولید، توزیع و اشتغال مشکل داریم و همه این‌ها به نظر من ریشه‌های غیراقتصادی دارد. ساختار ارزشی ما، این مسائل را در اولویت قرار نمی‌دهد؛ مسائل سیاسی و آرمان‌گرایانه در اولویت است. این ریشه‌های غیراقتصادی مشکلاتی را ایجاد کرد که مسئله ناترازی‌ها صرفاً یکی از آن‌هاست. سازوکار انتخاب و انتصاب کارگزاران دولتی و فراولتی نیز با همین نگاه صورت می‌گیرد. بنابراین، کارگزاران الزاماً کمکی به افزایش تولید، راه یا توسعه نمی‌کنند. به این سازوکار مدیریتی ناکارآمد و بی‌تدبیری‌ها، وابسته ماندن به درآمد نفتی را هم اضافه کنید. در کنار آن نیز شرایط تحریمی را قرار دهید که از سال ۱۳۹۷ درگیر آن هستیم که از شرایط زمان جنگ ایران و عراق هم بدتر است. چون در شرایط جنگ، ما هم نفت می‌فروختیم و هم می‌توانستیم هر کالایی را وارد کنیم. تسلیحات آمریکایی را هم با واسطه می‌خریدیم. از سال ۱۳۹۷، تنها نتوانستیم نفت بفروشیم، بلکه مرادفات پولی و تجاری با کشورهای دیگر قطع شد و از لحاظ FATF هم محدود شدیم. در دورانی که درآمد نفتی داشتیم، دولت‌ها نتوانستند نیروی مازاد به دستگاه‌های اداری و اجرایی کشور اضافه کردند. حقوق‌گیرهایی که هیچ کمکی به تولید نمی‌کنند، مجموع این عوامل، به کشور هزینه‌تحمیل می‌کرد.»

او ادامه داد: «دولت‌ها به جای اینکه از هزینه‌ها کم کنند، دنبال منابع درآمدی گشتند و این منابع هم در ۷ ساله که از تحریم‌های شدید ایران می‌گذرد، عملاً به اتمام رسید. دولت اموال مازاد خود را فروخت. تا حدی که توانست اوراق قرضه منتشر کند اما الان تقریباً گفتیم به ته دیگ رسیده است. عدم وجود ظرفیت‌های پولی، تحریم‌های حل‌نشده، مدیریت ناکارآمد و وضعیت تنش در منطقه تورم انتظاری را بر کشور تحمیل کرده است.» افقه با اشاره به مسئله تکالیفی که مجلس بر عهده دولت‌ها گذاشته و مورد اشاره رئیس‌جمهور قرار گرفت، خاطر نشان کرد: «این تکالیف همان کارهایی است که در دوران وفور درآمد نفتی انجام شد. فقط نماینده‌ها نبودند که ردیف‌های اضافه و زائد به بودجه تحمیل کردند. مقامات سیاسی، مذهبی، فرهنگی و قومی هر کدام به اقتضای زمان هر وقت توانستند، ردیف به بودجه کشور اضافه کردند. آقای پزشکیان صرفاً به مجلسی‌ها و مصوبات مجلس اشاره کردند و البته پنهان هم نبوده است. شاید عموم مردم خیلی باخبر نمی‌شوند ولی بودجه در دسترس و قابل مشاهده بوده. مورد مجلس این است که نماینده‌ها به دلایل مختلف از جمله انتخاب مجدد، همواره هزینه به بودجه تحمیل می‌کنند. آن شرایطی که تشریح کردم، با این هزینه‌های اضافه، این ناترازی‌ها را رقم زده است و کشور گرفتار همین ردیف‌هاست. این ناترازی بودجه، در عمل به ناترازی در حوزه‌های دیگر نیز سرایت می‌کند.»

این استاد اقتصاد درباره راه‌های برون‌رفت از این شرایط، گفت: «الان به نقطه‌ای رسیده‌ایم که راهی جز حل مشکل تحریم نداریم. در ۳۴ سال بعد از جنگ و همین ۷ ساله که تحریم بودیم به سمت جایگزینی درآمد‌های نفتی نرفتیم. الان کشور مثل آمیزادی در اوج گرسنگی است که غذا برای خوردن ندارد. راه حل کوتاه‌مدت حل این وضعیت، رفع تحریم‌هاست. در میان مدت، اگر این تحریم‌ها هم رفع شود باز هم آن مدیریت ناکارآمد همچنان وجود دارد. این سازوکار ناکارآمد اگر تکانی به خود ندهد و تغییر نکند، همچنان به فروش نفت وابسته می‌مانیم. اگر دوباره تحریم شویم یا مثل پایان جنگ که قیمت نفت به یک‌سوم کاهش پیدا کرد، قیمت این محصول هم سقوط کند، با این سازوکاری که حفظ کردیم هیچ مشکلی حل نخواهد شد.»

درست نفت بفروشیم. در این وضعیت دولت پول چاپ کرد، اوراق قرضه منتشر کرد و در نهایت رسیدیم به این نقطه که رئیس‌جمهور گفت: «وی افزود: آقای احمدی‌نژاد وقتی از آقای خاتمی دولت را تحویل گرفت ۶۵ هزار میلیارد تومان در واقع نقدینگی کشور بود. حالا ببینید به کجا رسیده است. مرتب پول چاپ کردیم، به دولت مأموریت‌های مختلف داده شد و پول پخش کردند. اگر با این وضعیت پیش برویم، به زودی میزان تولید و مصرف داخلی نفت برابر می‌شود و اصلاً امکان صادرات نخواهیم داشت. لذا در همه جا الان با ناترازی مواجه هستیم؛ از سوخت و انرژی تا آب و بانک و صندوق‌های بازنشستگی. بیش از این نمی‌شود وضعیت را ادامه داد. راهی هم نیست که باز شود. اگر تحریم‌ها برداشته شود و سرمایه‌گذاری در کشور صورت بگیرد و کمی فضای رونق اقتصادی ایجاد و تورم کنترل شود، می‌شود امید داشت که این ناترازی‌ها به مرور رفع شود.» میرلوحی ادامه داد: «حدوداً از ۶ سال پیش تورم بالای ۴۰ درصد کسری بودجه ۵۰ درصد است. مرتب هم به این بودجه، تکالیف جدید اضافه می‌کنند. مثلاً تسهیلات فرزندآوری خوب است اما برای کشوری که ۳۰ میلیون نفر آن زیر خط فقر هستند، فایده‌ای ندارد. این مشکلات مزمن شده و به راحتی درمان نمی‌شود. سفره دولت باید کوچک شود، منابعش توسعه پیدا کند، سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی صورت بگیرد و این شرایط تغییر کند.» وی افزود: «کارشناسان بارها اعلام کرده‌اند که این پول‌پاشی‌ها و بودجه‌دان‌ها جوابگو نیست و مشکل ایجاد می‌کند. از زمان احمدی‌نژاد که ۵۴ اقتصاددان بی‌بانه دادند این حتم‌بخشی‌ها جوابگو نیست تا امروز، با این مشکلات درگیر هستیم. آقای پزشکیان گفتند الان نمی‌توانیم پنهان کنیم چون واقعاً سال‌ها بنایی بر دین این وضعیت نبود. زمانی باره ۴۵ هزار تومانی معادل ۵۴ دلار بود اما امروز میزان باره به ۵ دلار هم نمی‌رسد. با اینکه مثلاً ۱۰ برابر شده است. این وضعیت ماست. ما باید منابع پایدار درآمدی داشته باشیم و اقتصاد بنیانش قوی شود که بتواند سیستم را با مالیات اداره کند. دولت یک مجموعه کوچک با حقوق‌گیرهای محدود باشد. اروپا، ژاپن و کره جنوبی با جی‌پی‌های چند تریلیون دلاری، کدام‌یک از کارهایی را که می‌کنند ما در ایران ندیم؟ این مجموعه‌ها به نام کار فرهنگی و امر به معروف و ستاد فلان و فلان که باید برای آن‌ها پول‌پاشی صورت بگیرد، کجای دنیا وجود دارد؟ کجا پول فوتبال را دولت می‌دهد؟ قبلاً امام خمینی خیلی بر این موضوع تأکید داشتند که مثلاً مصلی با کمک مردم ساخته شود. طلاب با سازوکارهای مردمی مشغول باشند. الان همه مراکز فرهنگی و حوزوی دولتی شدند. کشورهای عربی نفتی حوزه خلیج فارس هم این هزینه‌هایی که ما داریم را ندارند و می‌گویند مجموعه‌های مختلف باید درآمدزا شوند.» معاون وزیر کشور در دوران اصلاحات، خاطر نشان کرد: «نمی‌شود از یک طرف رودخانه فقر تولید کنیم، بعد با قاشق دنبال رفع مشکلات باشیم. در کشورهای پیشرفته، دانشگاه‌ها هم دارای درآمد هستند و به دولت مالیات پرداخت می‌کنند. چهار میلیارد پوند درآمد یک سال دانشگاه آکسفورد است. این همان مسئله‌ای بود که چندروز قبل مورد توجه آقای پزشکیان قرار گرفت. یک دانشگاه در یک کشور پیشرفته، اندازه فروش یک سال ایران خودروی ما درآمد دارد. بنابراین، اشکال جای دیگر است. با پول‌پاشی و به قول رئیس‌جمهور قرار دادن تکالیف بر دوش دولت، مسائلی مثل فرزندآوری حل نمی‌شود. باره ما هانه ۴۰۰ هزار تومان، پول رفت و آمد یک روز در تهران با تاکسی اینترنتی هم نیست. حقوقی که یک کارمند در تهران می‌گیرد، به تنهایی نصف اجاره منزل او را هم کفاف نمی‌دهد. این مسائل ریشه‌های را چطور می‌خواهیم با مصوبه‌ها درست کنیم؟ ایران نیاز به جراحی‌های بزرگ اقتصادی دارد. اقتصاد دستوری باید کنار گذاشته شود. خصوصی‌سازی باور شود و دولت به سر جای خودش برگردد. مسائل عمیق است و نیاز به کارهای کارشناسی جدی دارد.»

نشد، به‌عنوان عضو شورای شهر و برای اجرای نقش‌نظارتی خود و جهت صیانت از حقوق شهروندان سوال خود را از شهردار تهران با موضوع درخواست توضیح در مورد ابهامات مربوط به واگذاری و بهره‌برداری از خودروهای تاکسی ون واگذارنده از سوی وزارت کشور مطرح و تقدیم هیئت رئیسه شورای شهر می‌کنم.» رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران افزود: «همانگونه که مستحضرد وزارت کشور در سال ۱۴۰۱ اقدام به توزیع سهمیه ۵۰۰۰ دستگاه ون بین شهرداری‌های کشور کرد که میزان مشارکت شهرداری‌ها ۳۰۰ درصد و سهم مشارکت وزارت کشور ۷۰ درصد در نظر گرفته شده بود. تعداد ون‌های شهرداری تهران ۶۳۰ دستگاه بود. متأسفانه با وجود گذشت حدود ۲ سال از زمان واگذاری ون‌ها و رونمایی آن‌ها توسط شهردار تهران در سیزدهمین شنبه امید و افتخار مورخ ۲۸ آبان ۱۴۰۱ و به‌رغم واژیز کامل و حتی بیش از حد نیاز سهم شهرداری تهران در موعد مقرر، تنها ۲۵۲ دستگاه ون به شهرداری تهران تحویل شده و خودروهای تحویل شده نیز در شبکه حمل و نقل عمومی پایتخت مورد بهره‌برداری قرار نگرفته و یا مورد بهره‌برداری غیراصولی قرار گرفته‌اند.» تشکری هاشمی با اشاره به دو تذکر خود و یک تذکر کاشانی درباره واگذاری و بهره‌برداری از این ناوگان، گفت: «متأسفانه تذکرها ما منجر به اصلاح رویه‌ها و انجام اقدامات اصلاحی و اجرایی لازم نشده است. لذا در اجرای مفاد ماده ۸۳ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران سوالات زیر مطرح می‌شود و ضروری است شهردار تهران در مهلت قانونی طبق مفاد قانون فوق‌الذکر اقدام به پاسخگویی کند.»

تغییر نام خیابان مهستان به «جزایر ایرانی»

سوده نجفی، عضو هیئت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران

شهر تهران نیز طرح دوفوریتی تغییر نام خیابان مهستان به خیابان «جزایر ایرانی» را تقدیم شورای شهر کرد و گفت: «یکی از موضوعات قابل توجه در روزهای اخیر علاوه بر تنش‌های منطقه، بی‌بانه مشترک اتحادیه اروپا و شورای همکاری خلیج فارس در باره مالکیت جزایر سه‌گانه ایرانی است که این ادعای بی‌اساس بار دیگر از سوی کشورهای عربی تکرار شده است. کشورهای عربی در سال‌های اخیر این موضوع را بارها درباره تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی بدون در نظر گرفتن اسناد تاریخی و حقوق بین‌الملل مطرح کردند و این اولین بار نیست که ما شاهد ادعاهای پوچ درباره جزایر سه‌گانه ایرانی که پاره‌تان ایران و بخش جدایی‌ناپذیری ما هستند، هستیم.»

او افزود: «کشورهای عربی حاشیه خلیج همیشه‌گی فارس تلاش می‌کنند از شرایط خاص و تنش‌های موجود در منطقه نهایت استفاده را ببرند و با یابگیری و متحد کردن سایر کشورها با خود، اجماعی در خصوص جزایر سه‌گانه ایرانی ایجاد و نسبت به مالکیت این جزایر فضا سازی کنند. در راستای دنیاماسی عمومی و پاسخ فاع به این گونه ادعاهای پوچ و بی‌اساس نسبت به تمامیت ارضی کشور که در سال‌های اخیر بارها از سوی برخی کشورهای نوظهور خلیج همیشه‌گی فارس که قدمت‌شان از قدمت درختان خیابان ولیعصر تهران هم کمتر می‌باشد، طرح دوفوریتی تغییر نام خیابان مهستان واقع در خیابان ایران زمین که سفارت امارات متحده عربی در آن قرار دارد، به خیابان جزایر ایرانی را تقدیم رئیس و اعضای شورای اسلامی شهر تهران می‌کنم.»